

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/63/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513221348
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513221348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a sudcov Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, Bratislava zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, AK ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9, Bratislava, proti odporcovi: T. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Z. XX, N., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou W. A., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,50 EUR, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 21. augusta 2014, č. k. 14C 193/2014-29, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie 50,50 Eur a trov konania podaného titulom cestovania odporcu v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že odporca cestoval dňa 24.03.2011 na linke MHD č. 210 a na vyzvanie revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 8 ods. 5, 6 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 108 OZ. Uviedol, že odporca mal cestovať v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 24.03.2011, čím navrhovateľovi vznikla možnosť podať týmto okamihom žalobu na súd pre porušenie prepravného poriadku. Navrhovateľ uplatnil svoje právo v súdnom konaní dňa 18.06.2013. Mal za to, že plynutie premlčacej lehoty v predmetnom prípade začalo dňom 25.03.2011 a skončilo dňom 25.03.2012, teda odporca prostredníctvom procesného opatrovníka vzniesol dôvodne námietku premlčania a nakoľko sa v danom prípade nejedná o nárok na náhradu škody, ale o sankciu, so zánikom práva na zaplatenie prepravného zaniká aj právo na vymáhanie tejto sankcie. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nakoľko povinnosť zaplatiť úhradu navrhovateľovi vznikla v zmysle § 16 ods. 2 písm. b), § 16 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 4 písm. c) v spojení s písm. d) a písm. f), § 16 ods. 7 zákona o doprave na dráhach a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Uviedol, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou a táto sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Mal

za to, že zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčiaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, a preto je namiesto použiť § 101 OZ a to znamená, že pohľadávka vo výške 50,00 EUR nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Opatrovníčka odporcu sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v § 760 až § 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy nebolo ani možné všetky otázky týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto § 772 ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas. Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne. Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil. Doprava sa uskutočňuje za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevymedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Občianskeho zákonníka. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že cestujúci nástupom do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Cestujúcemu zároveň vzniká povinnosť, za poskytnutú službu zaplatiť tým, že disponuje platným cestovným lístkom, ktorý je povinný na vyzvanie predložiť ku kontrole a pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy je v plnej dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate uvedené práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa o premlčaní nároku uplatneného navrhovateľom.

V prejednávanej veci odporca cestoval dňa 24.03.2011 na linke MHD č. 210 bez cestovného lístka a nakoľko sa na vyzvanie revízora nepreukázal platným cestovným lístkom, bol na zaplatenie cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa cestovným lístkom navrhovateľom prostredníctvom revízora vyzvaný priamo na mieste pri kontrole, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 24.03.2011. Jednoročná premlčacia doba v zmysle § 108 Občianskeho zákonníka teda začala plynúť dňa 25.03.2011 a uplynula dňom 25.03.2012. Navrhovateľ podal návrh na súd prvého stupňa dňa 18.06.2013, teda oneskorene. Keďže opatrovníčka odporcu sa premlčania dovolala, nebolo možné navrhovateľovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka). Navrhovateľ totiž predmetným návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (pokutu) v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, splatnú dňom porušenia povinnosti odporcu mať zakúpený lístok, t. j. dňom 24.03.2011. Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa § 108 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že jej dĺžka je jeden rok a nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 18. júna 2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby. Námieta navrhovateľa v odvolaní ohľadom premlčania, keď mal za to, že nanajvýš sa premlčuje iba samotná úhrada za nezaplatené cestovné vo výške 0,50 Eur a nie úhrada stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav nie je dôvodná, nakoľko ako už odvolací súd uviedol vyššie, účtovanú pokutu nie je možné posudzovať samostatne.

S poukazom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi úspešnému v odvolacom konaní náhradu trov nepriznal, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trov nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.